

183207

โครงการวิจัยเกี่ยวกับ แผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๕๐ – พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นการรวบรวม ทำสำเนา และจัดระบบฐานข้อมูล แผนที่ประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย แผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งกระทรวงเกษตรธิการทำขึ้นในช่วงปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อการออกโฉนด มีมาตราส่วน ๑ : ๑๐๐๐ และแผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่ง กระทรวงกลาโหมจัดทำขึ้นในช่วงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีมาตราส่วน ๑:๕๐๐๐

จากการสำรวจแผนที่ประวัติศาสตร์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ในกรุงเทพฯ คณะผู้วิจัยรวบรวม แผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๕๐ รวม ๑๙๒ ระวัง และแผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๗๕ รวม ๓๔ ระวัง จากกองสำรวจรังวัด กรมที่ดิน ห้องแผนที่ หอสมุดแห่งชาติ จากกองทำแผนที่และกอง ชูรการ กรมแผนที่ทหาร จากนั้นนำแผนที่ทั้งสองชุดมาทำสำเนาศึกษารายละเอียดข้อมูลในแผนที่ทั้งสองชุด ประกอบแผนที่แต่ละชุดเข้าด้วยกันในรูปแบบดิจิทัล จัดทำกรอบพื้นที่สำหรับวิเคราะห์ เปรียบเทียบ โดยใช้ขอบเขตของแผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๕๐ และระบบเส้นรุ้งแวงของแผนที่ บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นเกณฑ์

จนมีผลสรุปได้แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๕๐ และ พ.ศ. ๒๔๗๕ มีขอบเขตพิมพ์โดยมีแม่น้ำ เจ้าพระยาเป็นขอบเขตทิศตะวันตก คลองสามเสนเป็นขอบเขตทางทิศเหนือ และทางรถไฟสาย นครราชสีมา อำเภอประทุมวันและคลองบางมะนาว เป็นขอบเขตทางทิศตะวันตก มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ เท่ากับแต่ละชุดมี ๒๔ ระวัง พร้อมทั้งทำดัชนีรายนามสถานที่ เป็นฐานข้อมูล สำหรับการ ค้นคว้าและวิจัยทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและเมืองต่อไป

183207

The research is a compilation, reproduction, and database organization for two historic maps of Bangkok. One is the cadastral map at the scale of 1:1000 that the Survey Department made in 1907 when it was under the Ministry of Agriculture; the other the 1: 5000-scaled map of the city made by the same department in 1932 when it was under the Ministry of Defense.

The research team gathered 192 sheets of the 1907 maps, and 34 sheets of the 1932 maps from map repositories and archives in Bangkok, including the Land Department, the Royal Thai Survey Department, the National Library, and the National Archives of Thailand. After an initial inventory, each set of maps was subsequently digitized and studied. A new cartographical framework was created by combining the 1907 map's coverage with the 1932 map's coordinate system.

The result is a database consisting of two sets of 1: 5000 maps, covering the city proper from Chao Phraya river to the west, Samsen Canal to the north, and the Khorat Railway Line to the east. The database also includes an index of place names from both maps. The cartographic database will be a significant contribution to the urban and architectural history research in the future.